

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Marja-Liisa Kyllikki Vähäkuopus, 19630710-2662
Vråkstigen 5
141 91 Huddinge
Medborgare i Finland

Offentlig försvarare:

Advokat Louise Gunvén
KRIM advokater HB
Box 377
101 27 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Wictor Beyer
Åklagarmyndigheten
City åklagarkammare i Stockholm
Box 70296
107 22 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken
2018-06-04 -- 2019-08-21

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år

Lagrum som åberopas

29 kap 5 § 1 st brottsbalken

Förverkande och beslag

I beslag tagen fullmakt och bankdosa förklaras förverkade. Beslaget ska bestå
(Polismyndigheten Region Stockholm, beslagsnummer 2020-5000-BG69823.1-2).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Louise Gunvén får ersättning av staten med 93 733 kr. Av beloppet avser 18 747 kr mervärdesskatt.

2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Marja-Liisa Vähäkuopus ska dömas för grovt bedrägeri, enligt följande gärningsbeskrivning.

Marja-Liisa Vähäkuopus har olovligen påverkat resultatet av en automatisk informationsbehandling eller liknande automatisk process genom att olovligen och med hjälp av Sture Danielssons bankdosa föra pengar till ett sammanlagt belopp av 3 928 671 kr från hans bankkonton till bankkonton som hon själv disponerade. Det hände vid 44 tillfällen enligt bifogad tabell mellan den 4 juni 2018 och den 21 augusti 2019 på Vråkstigen, Huddinge kommuneller annan okänd plats.

Marja-Liisa Vähäkuopus gärning innebar vinning för henne eller annan samt motsvarande skada för Sture Danielsson och hans dödsbo.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom var och en av överföringarna, som samtliga och under en begränsad tid riktat sig mot en och samme målsägare vilken på grund av sin psykiska hälsa haft svårt att värja sig, utgjort ett led i en brottslighet som utövats systematiskt och som sammanlagt avsett ett betydande värde och för målsägaren inneburit en synnerligen kännbar skada.

Marja-Liisa Vähäkuopus begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 9 kap 3 § brottsbalken

Marja-Liisa Vähäkuopus har bestritt ansvar för brott med hänvisning till att överföringarna enligt åklagarens gärningsbeskrivning inte skett olovligen. Hon har vidgått att det skett överföringar mellan Sture Danielssons och hennes konton av den omfattning och under den tidsperiod som framgår av gärningsbeskrivningen. Hon har dock gjort gällande att vissa överföringar inte har gjorts av henne själv utan dels av Sture Danielsson när hon inte närvarat, dels av henne tillsammans med Sture Danielsson när de suttit bredvid varandra. Hon har förklarat att hon hade tillgång till en bankdosa, den som tagits i beslag, och att Sture Danielsson hade en annan bankdosa av äldre modell, som alltså han använde. Slutligen har hon gjort gällande att hon under alla förhållanden saknat uppsåt i förhållande till att hennes gärningar har skett mot Sture Danielssons vilja och att Sture Danielsson på grund av sin psykiska hälsa haft svårt att värja sig. Hon har inte haft något att invända mot yrkandena om förverkande.

DOMSKÄL**Skuld**

Av utredningen framgår följande.

Marja-Liisa Vähäkuopus och Sture Danielsson lärde känna varandra under år 2016 efter att Sture Danielssons fru, Sylvia Danielsson, gått bort. Sture Danielsson ägde två fastigheter i Huddinge. Han bodde i en bostadsrättslägenhet på Ekehjelmstorget på Södermalm men vistades en hel del i sommarstugan i Huddinge. Marja-Liisa Vähäkuopus och hennes man hyrde ett hus i närheten av Sture Danielssons sommarstuga. Sture Danielsson hade inga egna arvingar. Hans framlidna hustru hade två barn, Carola Strand och Tomas Strand. Sture Danielsson hade inte någon bra relation med dem. Däremot stod han mycket nära Carola Strands dotter Angelica Strand, som i stort sett växte upp hos sin mormor och Sture Danielsson. Angelica Strand bodde från 2011 fram till slutet av 2017 i Sture Danielssons lägenhet.

I ett den 7 december 2015 dagtecknat testamente förordnade Sture Danielsson att hans bostadsrätt och bil skulle tillfalla Angelica Strand och resten av kvarlåtenskap skulle också tillfalla henne också om hans hustru dog före honom. Därutöver skrev han i ett nytt testamente den 25 januari 2017 att inestående medel på kontona i SEB skulle tillfalla Angelica Strand.

Fastigheterna i Huddinge såldes under 2018.

I juni 2018 genomfördes en minnesutredning på Sture Danielsson. Han diagnostiserades med Alzheimers där graden sattes till mild till måttlig. Under hösten blev han sämre. Han flyttade till ett äldreboende i december 2018. Han avled den 20 augusti 2019 och blev 76 år.

När Angelica Strand som ensam testamentstagare skulle ta hand om bouppteckningen upptäckte hon att Sture Danielssons två konton, ett sparkonto och ett privatkonto, hos SEB hade tömts på uppemot fyra miljoner kr. Hon gjorde en polisanmälan den 30

oktober 2019. Hon pekade ut Marja-Liisa Vähäkuopus som misstänkt eftersom denna enligt Angelica Strand hade haft tillgång till Sture Danielssons bankdosa för att hjälpa honom att betala räkningar.

Marja-Liisa Vähäkuopus har hänvisat till en den 2 januari 2018 dagtecknad fullmakt:

FULLMAKT

Härmed lämnar jag Sture Danielsson 420805-8752 fullmakt till Marja-Liisa Vähäkuopus 630710-2662 eller till den som denne sätter i sitt ställe full ansvar att hjälpa mig vid behov i mitt vardagliga och även fri tillgång /användning för mina bankkonton i SEB.

-Beställa/ hämta ut mediciner

-Beställa läkare -/ distriktsköterska mm tider och även följa med vid mina besök / undersökningar om inte annat kommer upp vid besök / undersökning / händelse, och även ge uppgifter om mig om så behövs.

-Öppna och gå genom post /räkningar, samt betala dom från mitt privat konto i SEB, likaså att säga upp tidningsabonnemang, och justera allt annat vid behov, gällande räkningar / abonnemang

- Ska ge /har gett för Marja Vähäkuopus alla inloggningsuppgifter och överlämna(t) så kallad digipass till henne.

-Jag ger lov för Marja Vähäkuopus att överföra mm. ifrån Enkla sparkontot till sig själv kapital så som det skulle vara hennes eget och frigör henne för all skuld eller tillbaka betalning gällande Enkla Sparkontot.

Stockholm den 2 januari 2018

Sture Danielsson

Marja Vähäkuopus

Ovanstående egenhändiga namnteckningar bevittnas

Carsti Wankhelu

[Signature]

Namn

Namn

Av åberopat jämförelsematerial såsom testamenten m.m. framgår att bokstaven S i namnet Sture i dennes namnteckning ser annorlunda ut i fullmakten än i andra dokument. Detsamma gäller Sture Danielssons underskrift i ansökan om trygghetslarm den 9 augusti 2018. I fullmakten är, till skillnad från övriga dokument, svenskan grammatiskt inkorrekt. En annan skillnad är att i fullmakten saknas namnförtydliganden för vittnena liksom deras personnummer.

Av åberopade sms mellan Angelica Strand och Marja-Liisa Vähäkuopus samt av förhöret med Angelica Strand framgår att när Angelica Strand efterfrågade bankdosan svarade Marja-Liisa Vähäkuopus alltid undvikande och med olika bortförklaringar. Redan detta är anmärkningsvärt om den åberopade fullmakten varit äkta. Det framstår också som märkligt om det funnits ytterligare en bankdosa i Sture Danielssons bostad eller hos honom på äldreboendet. I så fall hade Marja-Liisa Vähäkuopus kunnat hänvisa till den när Angelica Strand behövde Sture Danielssons bankdosa. Någon sådan hänvisning har inte framkommit.

Genom angivna omständigheter är det klarlagt att fullmakten är falsk. Det är därmed även utrett att Marja-Liisa Vähäkuopus inte haft lov att föra över pengarna till sina konton. Hennes påstående att Sture Danielsson till viss del skulle ha överfört pengar är en uppgift som lagts fram först vid huvudförhandlingen och framstår som en efterhandskonstruktion. Uppgiften ska lämnas utan avseende. Åtalet är styrkt.

Redan på grund av det höga beloppet ska gärningen bedömas som grovt bedrägeri.

Påföljd

Marja-Liisa Vähäkuopus är tidigare inte lagförd. Med hänvisning till det höga beloppet och fräckheten i gärningen överstiger straffvärdet med råge två års fängelse. Någon annan påföljd än fängelse kan inte komma i fråga. Vid straffmätningen ska hänsyn tas till Marja-Liisa Vähäkuopus dåliga hälsa varför påföljden bestäms till fängelse två år.

Särskilda yrkanden

Förverkandeyrkandena är lagligen grundade och ska bifallas.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT

DOM
2021-10-07

Mål nr: B 7324-20

Avdelning 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande senast den 28 oktober 2021 inges till tingsrätten och adresseras till Svea hovrätt.

Tore Gissin

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.